

Kære bruger

Denne pdf-fil er downloadet fra Histories website (www.historienet.dk)
og må ikke videregives til tredjepart.

Af hensyn til copyright er nogle af billederne fjernet.

Mvh
Redaktionen

Belgien blev født som et splittet land

Siden 1830 har Belgien været et selvstændigt land. Men allerede fra den spæde begyndelse var splittelsen mellem det flamsk-talende Flandern og det fransk-talende Vallonien markant – en splittelse, der mere end nogensinde truer med at rive landet i to.

“Kongen længe leve!” Råbene gjaldede ud over Place Royale i Bruxelles denne juledag i 1831, hvor over 50.000 belgiere var samlet for at se deres nye konge blive kronet. Facaderne var pyntet op til fest, og kanonerne buldrede om kap

med kirkeklokkerne, mens ceremonien skred frem.

Kroningen markerede, at Belgien endelig var blevet selvstændigt, og den nye konge kendte sin opgave:

“Den belgiske nation har netop gennemgået en krise; må denne dag slukke alt had og bitter hævnfølelse”, sagde han og udpegede det som sit mål at samle de fransktalende valloner og de flamsktalende flamlændere til ét folk. Det viste sig langt sværere end antaget.

Europas slagmark

Det lille landområde på grænsen mellem Nederlan-

dene og Frankrig har aldrig haft et fælles sprog, en fælles religion eller naturlige geografiske grænser.

Opriindelig var området beboet af keltere. Men i 59-57 f.Kr. indlemmede Julius Cæsar det i Romerriget under navnet Gallia Belgica.

Siden var Belgien under skiftende kongeriger. Når kontinentets stormagter lå i krig, stødte soldaterne ofte sammen på belgisk jord, hvilket gav Belgien det lidet flatterende tilnavn “Europas slagmark”.

Inden selvstændigheden og kroningen af Leopold 1. var Belgien en del af det ne-

derlandske kongerige. Men blandt de mange fransktalende valloner og katolikker i området ulmede utilfredsheden med den protestantiske kongefamilie Oranje-Nassau og deres politiske, økonomiske og sproglige dominans i det belgiske område. Det førte i 1830 til en blodig revolution, hvor Belgien løsrev sig og etablerede et uafhængigt, konstitutionelt monarki.

Kongen ville samle folket

Valget af konge faldt på den tyske prins Leopold af Saxe-Coburg og Gotha. Et valg, Frankrigs magtfulde konge Ludvig-Filip accepterede på betingelse af, at Leopold giftede sig med hans datter Louise Marie.

I Nederlandene tog kong Vilhelm af Oranje-Nassau kroningen som en krigserklæring. Han havde endnu ikke fuldt ud accepteret Belgiens uafhængighed, og slet ikke tanken om en konge af Belgien, og to uger efter kro-

Kong Leopold 1. ville samle belgiere til ét folk – det viste sig vanskeligere end antaget.

SCANPIX/AGG-IMAGES

Kampen for et samlet Belgien

57-59 f.Kr.: Julius Cæsar indlemmer området i Romerriget under navnet Gallia Belgica.

400-tallet: Da Romerrigets herredømme ophører, overtager frankerne i Gallien magten i det belgiske område.

1300 og 1400-tallet: De Burgundiske Nederlande samler

ningsceremonien sendte han sin hær af sted mod syd.

Leopold fik imidlertid hjælp fra Frankrig, og franske soldater stod klar, da belgierne blev løbet over ende af kong Vilhelms hær. Nederlandene måtte opgive, og kong Leopold kunne hellige sig samlingen af Belgien.

Men projektet gik hurtigt skævt. Fransk var allerede elitens sprog, og nu blev det også det eneste officielle sprog i landet. De, der kun talte den lokale nederlandske dialekt, flamsk, var udelukket fra de øvre politiske, økonomiske og sociale lag.

Flamsk kanonføde

Den sproglige diskriminering førte til stigende utilfredshed blandt den flamsktalende del af befolkningen.

Spændingerne blev ikke mindre under 1. verdenskrig, hvor en stor del af den udmarvende skyttegravskrig fandt sted på belgisk jord. De belgiske officerer talte fransk, mens mange af de menige talte flamsk. Derfor forstod de menige ikke officerernes ordrer, hvilket var medvirkende til Belgiens katastrofale tab på slagmarken.

Efter 2. verdenskrig blev belgisk politik endnu mere splittet mellem flamske og vallonske interesser, og i 1970 vedtog parlamentet at ændre forfatningen og dele Belgien op i tre regioner, en flamsktalende i nord, en fransktalende i syd og en tosproget i Bruxelles.

I 1993 blev forfatningen revideret yderligere, og i dag er Belgien en føderation, og den politiske magt er delt mellem den nationale regering og de tre regioner. Regeringen tager sig stadig af de tunge, overordnede emner som militær, retssystem, forsvar og politi, mens regionerne sidder på emner, der knytter sig til sprog og kultur, fx uddannelse.

Men opdelingen har ikke løst op for splittelsen – tværtimod har den skabt et samfund, som er tæt på at falde fra hinanden.

Manglen på et nationalt fællesskab resulterer i ringe social solidaritet mellem regionerne – noget, der forværres af, at Valloniens økonomi siden 2. verdenskrig har været langt dårligere end Flanderns, som derfor har støttet Vallonien økonomisk.

Ærgerlig rekord

Det er tilsyneladende også kun blevet vanskeligere for de belgiske politikere at blive enige, hvilket har ført til absurde politiske komplikationer. Senest ved valget i juni 2010, hvor sejren for det flamske løsrivelsesparti i Flandern og socialistpartiet i Vallonien skabte flere samarbejdsproblemer.

Den politiske krise resulterede i februar 2011 i, at Belgien havde stået uden regering i 250 dage og dermed slog Iraks rekord som det land, der har stået uden regering i længst tid. ■

KONFLIKTEN I DAG

Belgien har aldrig formået at overvinde de regionale forskelle, som har eksisteret i landet, siden det blev et selvstændigt monarki i 1830. Tværtimod er forskellene kun blevet mere markante i de senere år.

Flandern

Ca. 60 procent af Belgiens befolkning kommer fra Flandern og taler flamsk. Regionen, som udgør ca. 44 procent af Belgien, forblev et tilbagestående landbrugsland under den industrielle revolution, mens Vallonien blomstrede. Men siden 2. verdenskrig har Flandern oplevet et stort industrielt boom med en massiv økonomisk vækst, der for længst har overhalet Vallonien. Derfor støtter Flandern i dag Vallonien økonomisk, hvilket yderligere har styrket Flanderns ønske om selvstændighed.

Vallonien

Ca. 33 procent af Belgiens befolkning bor i den fransktalende region Vallonien, der udgør omkring 55 procent af Belgiens samlede areal. Under den industrielle revolution i 1800-tallet oplevede Vallonien en enorm økonomisk vækst, ikke mindst på grund af kul- og jernindustrien, og mange fra det dengang fattige Flandern bosatte sig i regionen. I 1960'erne begyndte det imidlertid for alvor at gå tilbage for Valloniens økonomi, og regionen er i dag præget af arbejdsløshed og lav økonomisk vækst.

uafhængige hertugdømmer i området, bl.a. Belgien, under sig.

1830: Belgien løsriver sig fra Nederlandene og får status som et selvstændigt monarki.

1909: Congo bliver en belgisk koloni efter at have været Leopold 2.s ejendom siden 1885.

1914: Tyskland invaderer Belgien.

1925: De to tyske distrikter Eupen og Malmedy indlemmes i Belgien og danner landets tredje sproglige mindretal.

1940: Tyskland invaderer igen Belgien. De allierede befrier landet i 1944. Fire år senere må kong Leopold 3. abdicere på grund af sit samarbejde med tyskerne.

1949 og 1951: Belgien er med til at grundlægge først NATO og siden Kul- og Stålunionen, der senere udvikler sig til EU.

1970: Belgien deles i tre regioner Vallonien, Flandern og Bruxelles.

1993: Belgien bliver en føderation.

2007-2008: Efter parlaments-

valget tager det 196 dage at danne en regering på grund af sprogkonflikten.

2010: Premiereminister Yves Leterme trækker sig og udskrives valg efter et sammenbrud i forhandlinger om mere politisk magt til regionerne.

2011: Den politiske krise fortsætter. Belgien slår i februar efter 250 dage rekorden som det land, der har stået længst tid uden en regering efter et valg.

Hvert år markerer flamlænderne deres ønske om selvstændighed.